

LENINA KAROĢS

VISU ZEMJU PROLETĀRIESI,
SAVIENOJĒTIES!

OTRDĪEN,
1986. GADA
29. APRILĪ
Nr. 51 (5435)

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš
1950. gada aprīļa,
Maksā 3 kap.

AGRORŪPNIECISKĀ KOMPLEKSA DARBAĻAUDIS! JŪSU PATRIOTISKAIS
PIENĀKUMS — ISĀ LAIKĀ PILNĪGI NODROŠINĀT MŪSU ZEMI AR PĀRTI-
KU!

CINIETIES PAR VISU KOMPLEKSA NOZARU EFEKTIVITĀTES UN SAIM-
NIEKOŠANAS LĪMEŅA STRAUJU PAAUGSTINĀŠANU LAUKOS!

(No PSKP CK Aicinājumiem 1. Maijā)

Sēja vērsas plašumā

Šogad pavasaris ar saviem sil-
tuma un aukstuma periodiem tā
sagrozīja laika prognozes, ka
cilvēki sāka skeptiski vīpsnāt par
to patiesumu. Kad nāca ziņa, ka
rudenīgi aukstās lietūs šaltis no-
mainīs silts, saulains laiks, viņi
savu kritisko nostāju nemainīja.
Redzēs, kad nu būs tās saules
dienas.

Pirmā saulainā diena kļuva
par sava veida signālu būt gat-
aviem uzsākt pavasara lauku
darbus. Kad nākamajā dienā
saule atkal iespīdēja māju logos,
kolhoza «Krasnij Oktjabrj» otr-
ās ražošanas nodaļas pirmās
brigādes brigādiere Jadviga Be-
lousova aicināja mehanizatorus
doties kultivēt smilšaināko lau-
ku. Līdz vakaram tas bija nokul-
tīvets. Pagāja tikai nakts un vē-
jaina priekšpusdiena, un lauks
Opūgos jau gaidīja sējējus.

Jā, ceturtdienas pēcpusdienā
daudz braucēji, dodoties no
Preiļiem uz Riebiņiem, cēla tre-
šajā kilometrā samazināja ātrumu.
Viņi tiksmīnājās nevis par balto
bērzu rindu ceļmalā, to skatiens
tīcās turp, kur laukam pāri ar
sējmašīnu piekābē virzījās
MTZ-52.

...Saules sasildītajā augsnē
birst sēklas, saimniecības laudis
uzsākuši pavasara sēju.

Iegriežamtes celiņā, kas ved
uz fermu. Lauka malā sējējus
vēro brigādiere. Piebiedroja-
mies. Brigādes saimniece norū-
pējusies risina domu pavedienu:

— Zeme žūst momentāli. Re-
dziet, kā put vakar kultivētais
lauks. Par to, sēt vai nesēt, ne-
var būt pat runas. Ja tā kaltēs,
tad bez apstājas jāiet uz priek-
šu. Tagad vilcināties nedrīkst.
Eh, ja nebūtu tas sasodītais
sniegš uznaicis! Mēs jau droši
vien pašlaik beigtu, bet tā jā-
steidz. Mehanizatorus, kuri strā-
dā ar kāpurķēžu traktoriem, nu-
pat aizsūtīju uz Sprindžu, lai
kultivē kalniņus, gatavo tiru-
mus. Ritā pa radio solīja

pērkonu un nokrišņus. Kaut nu
šoreiz aizķertos un līdz mums
nenonāktu!

Mehanizators, pa šo laiku be-
dzis sēt lauka ieloku, stūrē trak-
toru uz tūruma vidu un sāk garo
skrējieni. Nonācis lauka malā,
pietur, jo, lūk, uz sējmašīnas
stāvošais sējējs Vasilijš Turuba-
novs dod norunāto signālu, ka
sējmašīnas tilpnēs beidzas sēkla.
Kamēr sējmašīnā iepilda agro
miežu VV-6320 jeb 'Saimas'
un agrā ābolaņa sēklu, ir iespē-
ja uzdot dažus jautājumus me-
hanizatoram Aleksandram Rudzā-
tēm. Šai darbā viņš nav iesā-
cējs, nu jau trešo pavasari sēj
labību. Taču šodien viņam īpaša
diena. Šopavasar pirmās rajonā
uzsācis pavasara sēju. Saimnie-
cībā šis šķirnes mieži zels 190
hektāru platībā. Šodien Alek-
sandrš Rudzāts pieveiks pirmos
desmit hektārus.

Mehanizatora palīgs Vasilijš
Turubanovs sējmašīnu piepildī-
jis, un laiks doties tālāk. Novēlu
jaunietim sekmīgā darbā aizvadīt
sējas kampaņu. Aiz sējmašīnas

Mehanizators Aleksandrs Rudzāts: «Sākām pēcpusdienā. Līdz vaka-
ram desmit hektārus pieveiksīm».

paceļas putekļu mākonītis. Darbs
turpinās, iesēto graudu asni tiek-
sies pretī siltajai saulei, lai ru-
denī sanošās vārpās izauklētu
jaunās labības centnerus.

Vējš atnes no Sprindžu pa-
kalniem spēcīgo traktoru rūko-
nu. Būs jaunas platības sējai.
Bet rit tepat Opūgos pēc no-
kultivēto lauku nomiglošanas ar
nezālēm nāvējošu herbicīdu fe-
nozānu abpus ceļam rosīšies lop-
barības biešu sējēji.

Kolhoza «Krasnij Oktjabrj»
pavasara sēja vērsas plašumā.
To plānots paveikt divās nedē-
ļās. Ja nepatraucēs lietus.

Vakar sazvaniņamies ar
saimniecības galveno agronomi
Irēnu Saiteri. Kā veicās aizvadī-
tajās dienās?

— Sēju uzsāka arī Annas
Gudļevskas vadītā otrā brigāde.
Iesēti 16 hektāri 'Selmas' auzu.
Kopumā esam pieveikuši 55
hektārus graudaugu un astonus
hektārus lopbarības biešu. Šo-
dien paredzēts iesēt 25 — 30
hektārus vasarāju un sešus hekt-
ārus lopbarības saknu.

A. INDĀNS

Otrās ražošanas nodaļas 1. bri-
gādes brigādiere Jadviga Belouso-
va norūpējusies: šis pavasaris var
sagādāt ne vienu vien pārsteigu-
ma.

* Mākslas dienas — 86 *

SVĒTKI AR DARBDIENAS PĀRDOMĀM

Kad zemes brūngani pelēko toņu vienmuļībai mostošā daba pār-
sedz dzidru debesu zilgmi un saules spožumu, Latvijā sākas mākslas
pavasara svētki — Mākslas dienas.

Formu, krāsu un līniju ritmos atdzivojas pasaules daudzveidība:
realitātē skatītais un cilvēka iztēles uzburtais.

Mākslas dienas vispirms ir koncentrēšanās un atdeves brīdis visām
vizuālajām mākslām, kas aicina skatītāju, vērojot līdzpārdzīvot, līdz-
radīt. Visas tēlotājas mākslas prasa izkoptu spēju skatīties un domāt
līdz ar mākslinieku vizuālos tēlos, krāsu attiecībās, ritmos. Mākslas
darbs klusēs, ja skatītājs neiesaistīsies domu un jūtu dialogā ar
mākslinieku. Ļoti trāpīgi un koncentrēti šo dialoga nepieciešamību
uzsvēris Mākslas dienu komisijas priekšsēdētājs Jānis Mitrevičs:

«Mākslas dienas ir mākslas demokratizācijas process. Tā īsteno-
šanai ir nepieciešama sabiedrības vēlēšanās, sagatavotība un mā-
kslinieka talants. Māksla ieiet katrā cilvēkā tik daudz, cik tai atvēlēta
vieta».

Tāpēc arī Mākslas dienas allaž atgādina, ka svētki ir tikai vaina-
gojums darbdienām, arī vienmuļajām, apnicīgajām, šķietami neaugli-
gajām.

Mākslas svētki Preiļos un ra-
jonā šogad bagātāki izstādēm ne-
kā citkārt, sarīkojami — vērie-
nīgāk iecerēti. Tāpēc vairāk vie-
tas pārdomām par to, kas izde-
vies, kas apliecinājis patiesu
mākslinieciskumu, kas tikai ne-
varību vai arī šķību.

Rajona sadzīves pakalpojumu
kombinātā zālē sarīkotā R. Bla-
ževičas radošā darba skate saiš-
tīja daudz skatītāju uzmanību.
Skolēnu grupām sevišķi nozīmī-
ga bija tikšanās ar pašu autori,
viņas teiktās, iepazīstinot ar ak-
vareļiem, dekoratīvajiem dar-
biem.

Mākslinieks P. Čerņavskis
viesmīlīgi uzņēma apmeklētājus
savā darbnīcā un izstāžu zālītē,
kura gan diemžēl pārāk maza,
lai ļautu skatītājam pilnībā iz-
just svečturu vērienīgās formas
un gaismas rotājumu glazūrās.

Rajona kultūras namā —
Daugavpils keramikas studijas
izstāde. Vairāki interesanti darbi
aplūcināja Latgales keramikas
tradīciju dzīvīgumu.

Diemžēl turpat līdzās izstādī-
tās P. Gleizdāna grāmatzīmes it
kā palika nepamanītas, lai gan
tās var uzskatīt par mākslinie-
ciski spilgtu akcentu visā izstāžu
kopainā Preiļos.

Tieši izstāžu organizēšanas
iespējas liek vēlēties domāt, ka
izstāžu zāle rajona centrā ir ne-
pieciešamība, nevis lieka greznī-
ba. Ne tikai svētkiem. Tā radītu
iespēju piepildīt darbdienā, veikt
sabiedrības sagatavošanas, au-
dzināšanas darbu. Lai skatītājs
nenāktu uz mākslas svētkiem,
cerot tikai uz izklaidēšanos, lai
to nesaistītu tikai «informatīvais
troksnis» ap mākslu, bet lai ik-
dienā varētu veikt savas garīgās
kopšanas darbus, attīstot spēju
redzēt, izjust, līdzdomāt.

Vērojot, kā P. Čerņavska
stāstījumā klausījās bērni, cik
pacietīgi un ieinteresēti meisters
runā par savu mākslu, jau kuro
reizi nācās nožēlot, ka šo abpu-
sējo gatavību saprasties un sa-
derboties neapjau realizēt tikai
tādš «sākums» kā piemērotas
darbnīcās trūkums. Kur gan cit-
ur veidoties nākamajiem Latga-
les keramikiem, ja ne līdzās vec-
meistāriem? Un kam šī darbnīca
vairāk nepieciešama — pašam
māksliniekam vai tam delverīga-
jam pušēlim, kurš elpu aizturē-
jis raugās, kā top trauks, un vēl
tikai kā brīnumu apjauš to ceļu
no pelēkās māla pikas līdz visos
tonos zāģojošam mākslas dar-
bam? Vai nevajadzētu viņam ra-

dīt iespēju pašam ar savām ro-
kām nokļūt līdz brīnumam? Var-
būt viņš neizveidotos par nopel-
niem bagātu meistarā, bet par
vienu vienaldzīgo šajā pasaulē
būtu mazāk.

Un kā ir ar zīmēt griboša-
jiem? Vai pašai restaurējamās
pils telpās līdzās jauno tehniku
stacijai nevarētu atrasties vieta
vismaz mākslas studijai, ja bēr-
nu mākslas skola mums šķiet
pārāk nereāls (varbūt neren-
tabls) sapnis? Tie pāris zīmēša-
nas pulciņi, kas darbojas skolās
un pionieru namā, rajona centra
pilsētā šķiet pārāk pieticīgi, it
sevišķi, ja paraugāties, kā
strādā kaimiņi Rēzeknē, Mado-
nā, Cēsis un citur republikā.

Te nu tā ir — darbdiena,
ikdiens, bez kuras piepildītības
arī svētkiem nebūs īsta prieka.
Jo mākslas un dzīves skaistuma
saprātēji nerodas vienā pasāku-
mā. Mākslas dienas var dot im-
pulsu, iemest dzirksti, bet bez
uguns uzturēšanas tā izplēnēs
bezmērķīgi. Mākslas tautās ve-
šana ir ar sirdi darāms darbs.
Tas bija jūtams Rožupes ciemā,
kur 20. aprīlī notika Mākslas
dienu sarīkojums.

Var jau būt, ka LPSR Māk-
slas fonda ceļojošā grafikas un
akvareļu izstāde tikai nelielai
skatītāju daļai kļuva par notiku-
mu. Droši vien daudz vairāk
saistīja izklaidējošās nodarbes,
kuras tomēr bija mērķtiecīgāk
iecerētas. Bet pats būtiskākais
— te daudz bija domāts par
bērniem, arī par Aglonas inter-
nātskolas ciemiņiem, par to, lai
viņi varētu parādīt savu zīmēju-
mu un rokdarbu izstādes, pieda-
līties zīmēšanas konkursā, atrast
draugus starp vienaudžiem.

Un vēl — visā jautās pasā-
kuma organizatoru atbildības
izjūta, ieinteresētība. Un tas bija
iesākta darba turpinājums, ne
nejaušs, spilgts notikums, kas
ļemts aizmirstībai. Acīmredzot,
arī Oškālna kolhoza vadība ir
tālredzīgi cilvēki, ja atrod laiku,
spēkus un līdzekļus, lai domātu
par tām vērtībām, kuras nevar
ne rubļos, ne tonnās izsvērt, bet
tikai cilvēku prātos un sirdīs
krāt un glabāt.

Tādas nu bijušas šīs. Mākslas
dienas — svētki ar darbdienas
pārdomām. Darbdiena sākusies.
Vai mums pietiks vēlēšanās un
iekšējas nepieciešamības turpināt
dialogu ar skaisto savā pilsētā,
ciemā, sētā, dvēselē?

A. SVILE,
mākslas vēsturniece

1. Maija svētku pasākumi Preiļos un Līvānos

PREIĻOS

LĪVĀNOS

30. aprīlī plkst. 19.30 Darbaļaužu starptau-
tiskās solidaritātes dienai veltīta svinīga sanā-
kšme rajona kultūras namā.

1. maijā — svētku demonstrācija pilsētas
ielās. Pulcēšanās uz demonstrāciju Pionieru
laukumā plkst. 8.30.

Pēc demonstrācijas notiks masu pasākumi
rajona kultūras namā un pilsētas ielās.

30. aprīlī plkst. 19.00 Darbaļaužu starptau-
tiskās solidaritātes dienai veltīta svinīga sanā-
kšme pilsētas kultūras namā.

1. maijā — svētku demonstrācija pilsētas
ielās. Pulcēšanās uz demonstrāciju laukumā pie
autoostas plkst. 8.30.

Pēc demonstrācijas notiks masu pasākumi
kultūras namā un pilsētas ielās.

Partijas dzīve: komunisti ražošanā PELNĪJIS VIETU LABĀKO VIDŪ

Teicams mehanizators, kautrīgs un vienlaikus prasīgs pret sevi, labs ģimenes tēvs. Plekritisiet, ka šādu raksturojumu varētu dot simtiem mūsu rajona darba darītāju. Es vēlos pastāstīt par vienu. Tāpēc arī ilgi meklēju tādas īpašības, kuras piemīt tikai viņam un izdala viņu no līdzcilvēku vidus. Šādos gadījumos parasti tiek uzdots viens un tas pats jautājums: «Kāpēc par labāko tiek uzskatīts tieši viņš?». Tad es padomāju — vai gan šāda atšķirīgu iezīmju meklēšana nebūs nedaudz samākslota, pārspīlēta? Protams, tas ir brīnišķīgi, ka mums ir daudz krietnu darba darītāju. Un gluži dabiski, ka kaut kādā ziņā viņi ir līdzīgi. Tāpat kā visi labi cilvēki.

Vērtējot jebkura cilvēka sabiedrisko nozīmību, par galveno kritēriju, manuprāt, uzskatāms tas, cik stingri un godīgi viņš īsteno savus ikdienas pienākumus. Neraugoties uz darba vienmuļību, garastāvokli, laika apstākļiem, tuvinieku pašsajūtu utt. Kolhoza «Sīlukalns» mehanizators Jānis Slūka ir viens no tiem pašiem cilvēkiem, tādēļ arī pieskaitāms mūsu labākajiem darba darītājiem. It kā necils cilvēks, taču viens no tiem, uz kuriem, tašnību sakot, arī balstās viss mūsu darbs, visi panākumi.

Jānim nevaļā atgādināt, kad un kā izdarīt mašīnas tehnisko apkopi. Viņš to veiks tā, ka pārējiem atliks tikai pabrīnīties — kad gan viņš iespējis. Ja, piemēram, vajag gan kultivēt, gan arī izdarīt tehnisko apkopi (mēdz būt arī tādas situācijas), tad Jānis ar traktoru neņemsies līdz vēlai naktij. Lai tikai viss būtu izdarīts. Ja vajadzēs, nāks talkā arī biedram.

Bija šopavasara kāda svētdiena, kad saimniecībā applūda trīs zootehniķis griežas tieši pie J. Slūkas? Tiesa, viņa traktoram piekabināma muca ir ietilpīgāka nekā pārējiem. Tomēr šis fakts, acīmredzot, nav vienkārša nejausība, bet gan kārtējais pierādījums tam, ka mehanizators strādā pēc labākās sirdsapziņas un uzņemas vairāk darbu. Visu dienu Jānis braukāja, izsūknējot ūdeni, un nebilda neviena neapmierināta vārda.

Mēdz būt cilvēki, pie kuriem ejot ar lūgumu, nevilus domā, kā to labāk izteikt, lai tev neatšācītu. Ne vienmēr cerības attaisnojas. Sarunā ar Jāni nevaļā nekādu diplomātisku gājenu. Ar viņu var runāt tieši, nebaļdoties, ka paliksi nesaprasts. Viņš nekad neaizbīdīnāsies, ka darbs, lūk, ir netīrs vai arī viņam netiek to darīt.

Reiz vienā no kolhoza fermām

aizsērēja mēslu kanalizācijas sistēma. Aizbīdņi pacēla, bet mēsli nenoplūda, uzkrājās, sacietēja. Sākās pat runas par fermas rekonstrukciju. Apspriedāmies ar Jāni un atradām izeju. Viņš atbrauca uz fermu, izlēja renstelēs virs notekrāvja tonnas desmit ūdens. Mēsli izšķīda. Pēc tam atvērās aizbīdņi, un virca aiztecēja uz nostādīnāšanas aku. Kā redzāt, iztikām bez rekonstrukcijas: palīdzēja atjautība un čaklas rokas.

Jānis, kā arī viņa brālis Kārlis, kolektīvā iemantojuši neapstrīdamu līderu autoritāti. Viņu dzīvē bijuši arī tādi momenti, kad divatā vien novākuši puslī saimniecības ražas.

Mēdz gadīties, ka kolhoznieki kurn, sak, Slūkas vien pirmrindniekos, it kā citu trieciennieku nebūtu. Mēs katru mehanizatoru iepazīstinām ar izstrādes normām, par to izpildi lasāms lapinā uz ziņojumu deļa. Lai visiem būtu skaidrs. Pēc tam rezultātus kolektīvi apspriežam. Un cilvēki ne reizi vien ir pārliecinājušies: Jānis pelnījis vietu pirmrindnieku pulkā.

Lūk, tā strādā šis ārēji necilais cilvēks, komunisti, partijas rajona komitejas loceklis kandidāts, īsts savas zemes saimnieks.

P. SAVKĀNS,
kolhoza «Sīlukalns» partijas pirmorganizācijas sekretārs

PIECĢADES PIRMRINDNIEKI

Vienmēr — kārtība

Kad pirms dažiem gadiem Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātā sāka darboties darba kultūras komisija, netrūka neapmierinātību. Vai tad par pavirši sakrautiem materiāliem, nenoslaucītām metāla skaidām, zemē nosviestiem smēķu galiem un dažiem ciliem vienā otrā darba vietā diemžēl ierastiem trūkumiem var samazināt prēmiju ceha priekšniekam, meistariem vai strādniekam? Tagad neapmierinātība norimusi, jo sakarība starp ražošanas plāna izpildi un kārtību darba vietā nav sarežģīti pierādāma.

Sajā sakarā par paraugu jāņem mehāniskā ceha brigāde, kuru vada Jānis Bokāns. To nu kombinātā nenoliedz neviens — šeit laba kārtība ir vienmēr. Kopā viņi ir deviņi vīri. Lielākā daļa augsti kvalificēti, pieredzējuši sava aroda meistari, visiem ir vidējā izglītība. Brigādes darba apstākļi ir raksturīgi pat grūtāki un sarežģītāki nekā vienā otrā citā iecirknī. So viru pārziņā ir Livānu eksperimentālā māju būves kombināta māju santehnikas metāla konstrukciju izgatavošana. To skaits atkarībā no mājas tipa svārstās no 220 līdz 245. Taču šīs brigādes darba vietā tā katrai detaļai ir sava vieta, sīkākās no tām kārtīgi saliktas konteineros.

Kārtības uzturēšana neprasa daudz laika. Vajadzīga saskaņota rīcība, savstarpēja cieņa. Ja, ikdienā strādājot, rodas kādi trūkumi, brigāde tos neslēpj no tehniskajiem kontrolieriem, bet gan kopīgi domā un rīkojas, lai tos novērstu.

Likumsakarīgi, ka brigāde ir viena no labākajām uzņēmumā arī pēc plāna izpildes rādītājiem, pirmajās vietās sociālistiskajā sacensībā, par tās produkciju nav saņemta neviena reklamacija. Sogad šim kolektīvam piešķirts komunistiskā darba brigādes nosaukums.

V. MUCENIECE,
Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta darba kultūras komisijas locekle
ATELĀ: Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta pirmrindas brigāde (no kreisās) E. Vaiķulis, V. Markunas, P. Sūpulis, J. Bokāns, I. Ernstsons, R. Kalmanis, A. Kleins, A. Sevels.
J. ZANDES foto

TEHNISKA PROGRESA VIRZIENI

Ieviešot automātisko vadības sistēmu

Livānu eksperimentālā māju būves kombināta administratīvā korpusa septītajā stāvā atrodas dispečeru pults. Tur atklājas visa ražošanas tehnoloģiskā shēma, bet telekranos ar sešu grozāmu telekameru palīdzību var tieši apskatīt ga materiāli tehnisko noliktav, gan zāgmateriālu glabātuvī, kā arī svarīgākās vietas tehnoloģiskajās līnijās māju būves cehā un skaidu plātņu cehā.

Dispečeru punktā ir četri automātiskie diagramu rakstītāji, kas reģistrē iekārtu un darbgaldus dīkstāvi, gaisa mitrumu un temperatūru (no tā atkarīga līmeņu stiprība) cehos, elektroenerģijas patēriņu, kā arī citus nozīmīgus rādītājus. Divi automātiskie skaitītāji reģistrē saražotās produkcijas un atsevišķu komplektējošo daļu izlaidi. Bez tam dispečeru punkta komutatora savienojas 70 kombināta iekšējie telefoni un skaļrunis, kas dzirdams visos cehos un ir pieslēgts radiotranslācijai.

Automātiskas un tehnikas arsenāls ir iespaidīgs. Tā ir atzīstama automātiskās vadības sistēma. Taču par dispečeru punktu kombināta galveno inženiera vietniekam V. Seinkmanim pašapmierinātības nav:

— Man bieži jautā: «Kāpēc jums kombinātā ir dispečeru punkts? Ko tas dod? Vai vajadzēja tērēt tam līdzekļus?». Ar gandarījumu varu atzīmēt, ka pirmajos kombināta darbības gados ar dispečerdienu palīdzību ātri atklājās neparedzētas iekārtu un darbgaldus dīkstāves, tehnoloģiskās disciplīnas pārkāpumi. Paaugstinājās prasīgums pret darbiniekiem, un trīs reizes sa-

mazinājās iekārtu un darbgaldus dīkstāve remontā.

Kombināta dispečerpunktam sācies jauns attīstības posms. Pašlaik uzstādām elektronisko skaitļotāju CM 14-20. Tas palīdzēs izziņāt ražošanas sagatavošanas optimālos variantus, piemēram, kontrolēt izejmateriālu daudzumu.

Vajag paaugstināt dispečeru kvalifikāciju un atbildību. Patlaban mūsu dispečeriem ir vairāk statistika informatora loma. Vecākais inženieris dispečeres L. Teivānes viedoklis: grūti spriest par to, kas dispečerpunktam vajadzīgs, jo tas, kas mums ir, netiek pienācīgi izmantots. Ražošanas vadītājiem vajadzētu savu darbdienu sākt ar informāciju no dispečerpunkta, uzzinot visu par saražoto produkciju, par iztērētajiem materiāliem, elektroenerģiju utt. Taču pie mums lielākā daļa no viņiem vairāk uzticas savām kājām, lieku reizi apstājot ražotni, nekā dispečerpultij.

Divi kavēkļi automātiskās vadības sistēmas ieviešanas ceļā — tehniskā bruņojuma nepietiekamība un pašu darbinieku inertiāts, nevēlēšanās pieņemt jauno. Nav šaubu, ka pirmo no kavēkļiem lielā mērā mazinās jau tuvākajā laikā pārkārtotā elektronisko ierīču ražošana. PPSK XXVII kongresā tika atzīmēts, ka jaunajā piecgadē palielināsies modernas skaitļošanas tehnikas izlaide. Otrs kavēklis — cilvēcis-kais faktors ir paša Livānu eksperimentālā māju būves kombināta kolektīva ziņā.

G. GRŪTUPS

Attieksme, kādai nebūtu jābūt

UZ galda — paliela anketu kaudzīte. Uz vairākiem jautājumiem tajās atbildējuši vakarskolēni — strādājošie jaunieši vecumā līdz 30 gadiem, kam līdztekus darbam ražošanā jāprot atrast laiks atēstāta par vispārējo vidējo izglītību iegūšanai.

Jā, bet kā tad īsti ir — vai jaunieši mācās patiešām tikai šī «noderīgā» dokumenta iegūšanai, vai viņus urdījusi pašu apjēga par zināšanu nepietiekamību? Ielūkosimies atbildēs uz anketas pirmo jautājumu, kuram bija pievienoti trīs iespējamie atbilstu varianti.

Apmēram puse vakarskolnieku apliecina, ka savu līdzšinējo zināšanu līmeni uzskatījuši par neapmierinošu, liela daļa valstīdīgi atzīst, ka viņiem noderēs pats atestāts. Bet vairāki pasvītrojuši to atbildi, kurā rakstīts, ka turpināt mācīšanos rekomendējusi administrācija. Un bez jebkādiem pārskatiem un atskaitēm šīs atbildes ļoti precīzi raksturo, kāda attieksme pret vakarskolēniem ir raksturīga rajona darba kolektīvos. Uz lapiņām, kuru aizpildītāji ziņo, ka viņus par nepietiekamām zināšanām nav likuši mierā vadītāji, rakstūti nosaukumi — Raiņa kolhozs, Kirova kolhozs, viena tāda atbilde arī no «Zelta vārpa», no dažiem rajona uzņēmumiem.

Likumsakarība parādās tālāk. Anketā bija jānorāda, kas izrāda lielāko interesi par vakarskolēna sekmēm: klases audzinātājs, uzņēmuma vadītājs, arodkomiteja vai komjaunatnes komiteja. Raiņa kolhoza jaunieši ziņo, ka par viņu sekmēm nomodā ir saimniecības vadītāji un arī komjaunatnes organizācija. Vairāki vakarskolēni no Kirova saimniecības atzīst, ka viņu skolas gaitas rūp vietējai arodkomitejai. Atsevišķās atbildēs redzams, ka arī Livānu eksperimentālā māju būves kombināta administrācijas un komjaunatnes organizācijas pārstāvji seko līdzīgu savu jauniešu mācību gaitām.

So pozitīvo nostāju pret vakarskolēniem interesanti izsekot tālāk. Viens no anketas jautājumiem bija: «Vai jums ir kādas priekšrocības?» (Šeit domāta dažādu ceļazīmju piešķiršana, prēmēšana, sadzīves apstākļu uzlabošana, kā arī citu morālās un materiālās stimulēšanas formu pielietošana.) Kirova kolhoza vakarskolēnu aizpildītās anketes liecina, ka šajā saimniecībā, gan piešķirot ceļazīmes; gan uzlabojot sadzīves apstākļus, noteikti ņem vērā arī to, ka jaunieši padziļina savas zināšanas, vairāki

LIECINA RAJONA VAKARSKOLĒNU ANKETAS

atbildētāji norādījuši, ka tiek pielietotas arī citas pozitīvas ietekmēšanas metodes. Savukārt kolhoza «Zelta vārpa» strādājošie un skolu apmeklējošie jaunieši visi kā viens atzīst, ka viņi vienmēr tiek stimulēti morālā veidā. Par šādām priekšrocībām norāts arī anketās, ko aizpildījuši Livānu eksperimentālā māju būves kombināta strādnieki, Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombināta vakarskolnieki.

No šīs attieksmes vietējos kolektīvos pret jauniešiem, kas izvēlējušies grūto ceļu — savienot mācības ar darbu, secīgi izriet arī pozitīvas atbildes uz jautājumu par likumos paredzēto atvieglojumu ievērošanu. Jau minēto kolhoza «Zelta vārpa», Kirova kolhoza jaunieši laudis vienbalsīgi atzīst, ka viņi var droši izmantot paredzētos atvieglojumus, to pašu saka arī Livānu stikla fabrikas jaunieši. Livānu eksperimentālā māju būves kombināta pārstāvji vakarskolā. Jau ierasti pie pozitīvo atbilstu adresātiem gribas rakstīt Livānu būvmateriālu un konstrukciju kombinātu, bet skatiens pēkšņi apstājas pie vārdiem «Ne vienmēr». Kāpēc šāda atbilde? Vai tas, ko garantējusi valsts, reizēm ticis pakārtots uzņēmuma interesēm?

Visās anketās, kur saņemtas pozitīvas atbildes uz jau minētajiem jautājumiem, liecinot, ka vakarskolnieki izjūt par sevi gādību, it kā nemaz nav iespējama apstiprināšana atbilde uz jautājumu par kavējumiem. Taču... — «Jāstrādā», «darbs», «maīņa», «nav transporta», norādot nodarbinātību kavēšanas iemeslus, parādās tikpat bieži kā «ģimenes apstākļu dēļ», «slimība» un tīri paškritiskais «nebija vēlēšanās». Un ko līdz visi iepriekš minētie labvēlīgas ieteikumu pieņemēji, ja tad, kad vakarskolēnam beidzot jābūt skolā solā, viņu no darba nav iespējams atbrīvot? Starp citu, līdz šim bija runa par anketēšanu uzrādīto pozitīvo pusī. Bet nu pievērsīsimies otrajai.

Satriecošs vairums atbilstu vēstī — par mūsu sekmēm neinteresējas neviens, izņemot klašu audzinātājus. Visi kā viens tā atbildēja kolhoza «Zelta vārpa» vakarskolēni, ar pavisam maziem izņēmumiem Livānu stikla fabrikas un būvmateriālu un konstrukciju kombināta jaunieši, Livānu pārvietojamās mehanizētās kolonnas, Preiļu pārvietojamās mehanizētās kolonnas Nr. 21 un

daudzu citu uzņēmumu, no kuriem vakarskolā mācās tikai pa vienam, diviem pārstāvjiem.

Atsevišķi gribas pieminēt kolhoza «Krasnij Oktjabrj» vakarskolnieku, kuru pulciņš ir visai prāvs, aizpildītās lapas. Gandrīz visi uzsvēruši, ka par viņu sekmēm visvairāk interesējas saimniecības komjaunatnes organizācijas komiteja. Taču iespējas palīdzēt šai organizācijai, kā izrādās, ir visai nelielas, jo uz jautājumu par priekšrocībām tiek atbildēts viennozīmīgi — mums to nav. Un saimniecības vadībai būtu vēlams padomāt, kāpēc uz jautājumu par likumu ievērošanu attiecībā uz vakarskolas apmeklēšanu, anketās rakstīts: «Tiek ievērots, bet nelabprāt...», vai arī īsi un skaidri: «Nē»...

(Kad materiāls jau bija sagatavots publicēšanai, uzzinājām, ka pēdējā laikā attieksme kolhoza izmainījies uz labo pusi).

Runāt par vispārējās vidējās izglītības nozīmi un nepieciešamību mūsdienu apstākļos, kad ražošanā sen valrs nepietiek tikai ar fizisku spēku, bet sabiedrību reapietina atsevišķu tās locekļu zemais vispārējo zināšanu līmenis, nevaļadzētu nodarboties ar abēcas patiesību klāstīšanu. Un tomēr. Izrādās, abēcniekus varam sastapt pat tajās aprindās, kur tiem nevaļadzētu būt. Vai lieku reizi atgādināt vispārīgā mās patiesības par ražošanas rezultātu vistiesāko atkarību no strādnieku kvalifikācijas? Skolu reformā rakstīts: «Jāpanāk, lai visas tautas saimniecības nozares sasniegtu pašas priekšējās zinātnes un tehnikas robežlīnijas, jāveic plāna ražošanas automatizācija. Jānodrošina darba ražīguma kardināla paaugstināšanās un odukcijas izlaide labāko pasaulē paraugu līmenī. Tas viss prasa no jaunā cilvēka, kas uz sāk pastāvīgu dzīvi. ...mūsdienu prasībām visvairāk atbilstošu izglītību, augstu intelektuālās un fiziskās izglītības līmeni».

Un vēlreiz jāpievēršas anketām. Uz pēdējo jautājumu bija jāatbild, vai vakarskolēns paredz mācīties arī pēc vidējās izglītības iegūšanas. Apmēram trešdaļa izskan droša apņēmšanās turpināt izglītības iegūšanu vai arī atbilstu autori to vēl nav izlēmuši. Divas trešdaļas saka stingru nē. Neņemos apgalvot, ka simptomātīgi visos gadījumos, bet vairumā gadījumu noteikti šādu atbildi ir sekmējusi attieksme. Attieksme pret vakarskolnieku, kādai taj nevaļadzētu būt.

L. SILA

AUGSTU KVALITĀTI KATRĀ DARBA VIETĀ!

Sieru pārkausē, bet sirdsapziņu?

Tuvojas laiks, kad piensaimniekiem būs jāpieliek vislielākās pūles, lai, izmantojot savas zināšanas un prasmi, sarāžotu labas kvalitātes produkciju.

Kāda būs vasaras sezona? So jautājumu mēs ik dienas uzdojam sev, gatavojoties lielajam piena laikam, novēršot trūkumus, remontējot esošās un uzstādot jaunas piena pirmsapstrādes iekārtas.

Tomēr sākums visām mūsu veiksmeņiem ir un paliek piens. Pagājušajā gadā kolhozi, sovhozi un iedzīvotāju saimniecības rūpnīcā piegādāja 47 536,3 tonnas šīs produkcijas. No tā pirmajai šķirai atbilda 92,4 procenti, otrajai — 7, bet 0,6 procenti bija bezšķiras piens. Visvairāk pirmās šķiras piena piegādāja M. Gorkija kolhozs un Rušonas padomju saimniecība (98 procenti). Savukārt bezšķiras produkcija visvairāk saņemta no kolhoza «Rīts», Kirova un Oškaina kolhoziem, Rudzātu padomju saimniecības, attiecīgi 1,9; 1,5; 1 un 1,3 procenti. Pēc skābuma grāda simtprocentīgi (no 16 līdz 18 grādiem pēc Ternera) labu pienu piegādāja Dzeržinska un K. Marksa kolhozi. Tikai par procenta desmitdaļu no viņiem atpalika Raima un M. Gorkija kolhozi. Ciesi pietuvojušies arī kolhozi «Vārķava», «Krasnij Oktjabrj», «Sarkanā ausma».

Pēc tīrības pakāpes vērtējot, 1985. gadā nav nevienas saimniecības rajonā, kas visu produkciju nodevusi pirmajā tīrības grupā. Vīrs 99 procentiem piena tīrība panākta M. Gorkija kolhozā, Rušonas padomju saimniecībā, kolhozos «Krasnij Oktjabrj» un «Zelta vārpa». Taču kolhozā «Dubna» un Rudzātu padomju saimniecībā otrās tīrības grupas piens bija attiecīgi 17,3 un 12,1 procenti.

Sācies jauns darba cēliens. Pašlaik vislielākās grūtības mums, piena pārstrādātājiem, rada tas, ka no saimniecībām atvestais piens ir mehāniski netīrs. Lai gan lielākās piesārņojuma frakcijas paliek marlēs, izsūknējot pienu no autocisterņām, fermu produkcija, ejot cauri piena attīrīšanas ierīcēm, ar mehāniskā piejaukuma daļiņām tā aizblīvē filtrus, ka turpināt piena attīrīšanu nav iespējams. Sevišķi tīra piena iegūšanā jāstrādā kolhozā «Dubna», Oškaina kolhozā un Rudzātu padomju saimniecības lopkopjiem.

Tuvojas ganību laiks. Atcerēsimies, ka šajā sezonā govju slaukšanas laikā piena pastiprināti var iekļūt ne tikai mehāniskās daļiņas, bet arī sīkbūtnes. Tā kā piens ir laba barotne sīkbūtnēm, ad tās sāk strauji vairoties. Ja neierobežojam mikroorganismu attīstību, to ietekmē piens var kļūt pārtikai nelietojams.

— Ak, ko nu, — dažs teiks. — Sīkbūtnes pienā var iznīcināt ar pasterizāciju!

Patiesām, modernos pasterizatoros to iespējams paveikt par 99 procentiem. Tomēr ar to mēs panākam tikai nelielu uzlabošanu, pilnībā pienam atgūt sākotnējo kvalitāti nav iespējams. Neaizmirsīsim, ka piena kvalitāte attiecībā uz sīkbūtnēm ir atkarīga no sanitārajiem apstākļiem tā iegūšanas vietā. Tāpēc, iestājoties siltākam laikam, reaktīvas analīze sāk pasliktināties.

Ja iedziļināties piena derīguma sīkāk, tad aina ir bēdīga. 1985. gadā pienu, kas atbilst rūgšanas — recināšanas pirmajai klasei, vispār nesaņēmam. Otrajai klasei atbilda nedaudz vairāk par trešdaļu (39,9 procenti), bet trešajai klasei — 60,1 procenti piensaimnieku produkcijas. Rodas jautājums: «No kā vārt sieru?»

Jūtamu iespaidu uz siera vārīšanas tehnoloģisko procesu atstāj govju atnešanās periods. Kvalitātes dienās vairākkārt esam runājuši par to, ka siera ražošanai nevaram izmantot pienu, kas iegūts pirmajās septiņās dienās pēc govs atnešanās. Saimniecībās uz šo prasību skatās caur pirkstiem, un tāds piens vairumā nonāk kopējā slaukumā. Vēlreiz gribu atgādināt slaukšanas meistariem, ka jaunpiens satur lielu daudzumu olbaltumvielu, jo sevišķi albumīnu un globulīnu, kuri termiskās apstrādes laikā viegli koagulē jeb izgulsnējas. Tā kā šis piens satur paaugstinātu daudzumu imūno antivielu, daudzas baktēriālas vielas, tad tas ir nelabvēlīga vide pienskābes baktērijām, kuras ietilpst siera ražošanai lietojamajos tirkultūru ieraugos. Bez tam zemā kazeīna satura dēļ pirmienā fermentis, ko izmantojam sieram paredzētā piena saricināšanai, to vāji sarecina.

Sviestskābes baktēriju klātbūtne pienā liecina, ka joprojām kolhoza «Dubna», Dzeržinska, Oškaina saimniecību, Rudzātu sovhoza, kolhozu «Sarkanā ausma», «Nākotne» un «Rīts» slaucējas nepievērš vajadzīgo uzmanību piena trauku mazgāšanai. Siers, kas iegūts no tāda piena, ir ar asu, pārskābušu garšu. Bez speciālas pārstrādes tas ēšanai nav izmantojams un tiek nodots pārkausēšanai.

Pirmās eksperimentālā siera «Baltija» tonnas, jau aizceļojušas pie patērētājiem. Mums gribas, lai tas būtu garšīgs, olbaltumvielām bagāts.

A. PASTORE,
Preiļu siera rūpnīcas laboratorijas vadītāja

PAGAIÐAM laukums Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta priekšā ar tur izvietotajām, gaidāmajām sacensībām paredzētajām ierobežojuma zīmēm izskatās visai neizprotams, bet jauniešiem, kas gan pāriem, gan grupiņās izstaigā statīvu norobežotos likočus un kvadrātus, sakarību atšifrēšana nekādas grūtības nerada. Protams, tie taču ir «speci» — uz vienas no republikas sešu zonu sacensībām «Automobilis, ceļu satiksmes noteikumi un tu pie stūres» atbraukušās Daugavpils, Rēzeknes un Krāslavas rajonu skolu komandas, kā arī mājinieki — Līvānu 2. vidusskolas pārstāvji.

Atklāšanas parādē nostājušās septiņas komandas. Rajona tautas izglītības nodaļas vadītājs J. Lazda, apsveicot dalībniekus un novēlot labus panākumus, uzsvēra, ka skolēnu profesionālajā un darba audzināšanai, kuras ietvaros notiek šīs sacensības, uzmanība tika pievērsta arī PSKP XXVII kongresā. Klātesošos uzrunā Latvijas PSR Izglītības ministrijas darbuzzināšanas nodaļas inspektors N. Zaharovs, rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks M. Mihailovs. Uz sacensībām ieradusies arī pārstāve no LPSR Autotransporta un šoseju ministrijas republikāniskā metodiskā kabineta S. Pilādze.

Ir arī uztraukums, taču — dziļi slēpts, jo vadīt mašīnu šosejas apstākļos, protams, ir sarežģītāk nekā savā skolā.

Sākas saspringtā sacensību diena. Pirmie drosmīgi dodas parādīt savu prasmi figurālajā vadīšanā, pirmie dodas pie stingriem vērtētājiem, lai VAI nodaļas priekšnieka L. Vilcāna vadībā nodemonstrētu zināšanas satiksmes noteikumos, citi jau «ieniruši» motora dzīlēs, kur nepārtraukti atkal un atkal — jauna «sagājuši grīstē» atsevišķi mežgli, un katram sacensību dalībniekam jānovērš kļūme.

Vairāki sacensību dalībnieki pēc kārtas jau izlikumušies pa distanci ar GAZ-52, atgriezušies vietās un stājas pie nakoša — teorētiskā posma. Uz starta — J. Kuhalskis, Daugavpils rajona Vecpils vidusskolas pārstāvis. «Cūska» izlikumota gan turp, gan atpakaļgājienā, taču viens statnis nogāzts, sagādājot 30 soda punktus. Iebraukšana un izbraukšana no «boksa» paveiktas nes nepareizi aprēķināts piebraukšanas attālums līdz statīvam, uz kura jāuzliek iepriekš no cita statņa noņemtais riņķis. Pārējā stafete. «tuneļa vārti», iebraukšana stāvvietā — sekmiņa, laika patēriņš — 5:26. Tiesneši noteic izlietotā benzīna daudzumu. Startē šī paša rajona Zemgales vidusskolas audzēknis R. Baranovskis. Laikam saspringtā braukšanas sākumā ir par lielu, atspēries stumj prom

«boksu». Koncentrējas, precizāk noteic attālumus, un vairāk «satiksmes negadījumu» nav. Laiks — 5:30. Ātri un slaidi braucieni uzskā krāslavietis A. Sirokijs, automobili vada droši, tomēr, acimredzot, pieradis pie plašiem laukumiem, automašīna pirmās figūru izpildīšanas veic lielākus manevrus, un tādējādi arī ātrā braukšana nav līdzējusi, — kopējais ceļā pavadītais laiks — 5:57.

Pirmā sacensību stunda aizritējusi. Nevienu soda punktu figurālajā vadīšanā nav saņēmis

AUTOMOBILIS un tu pie stūres

REPORTAŽA

Daugavpils starpskolu mācību un ražošanas kombināta pārstāvis L. Jermaks, toties lēni braucis — 6:26. Labākais laiks — 4:45 — Līvānu 2. vidusskolas skolēnam A. Mohajevam, toties daudz soda punktu. Priekšā vēl daudz iespēju, taču šī pirmā stunda der par visu sacensību modeli.

Pie GAZa stūres V. Giloveiņa (Daugavpils rajons, Zemgales vidusskola). Pirmās figūras izbrauktas veiksmīgi, tālāk pavada šķindoņa — cits pēc cita gažas nākamo figūru statņi, ilgus un neizdevies brauciens. Tā paša rajona Biķernieku vidusskolas skolēns V. Briķezs — brauc skaisti, pagaidām neviena soda punkta. Taču... mašīnas novietošana no trim pusēm norobežotā taisnstūrī viņam ierasta no otras puses. Manevrē, apgrībzot otrādi, veiklī cenšas «ielocīties» nelielajā laukumā, bet viens statnis krīt un nes 100 soda punktus. Toties pagaidām otrais labākais laiks — 4:09.

Satiksmes noteikumu kārtotā-

jiem sacensības tik daudz laika neprasa. VAI nodarbojas priekšnieka milicijas majora L. Vilcāna vadībā tiesneši «eksaminē» jau pēdējo trijnieku. Katram nākas norādīt pareizas atbildes uz 10 jautājumiem, taču no visiem sacensību dalībniekiem nevienu kļūdu nav pielaiduši vienīgi četri. Arī te vēra tiek ņemts at-

Paēstas pusdienas, diena pamazām sliecas uz vakarpusi. Tumšie mākoņi, kas visu dienu kopā ar savu sabiedroto — stipro vēju — cikstējušies pretī

Līvānu 2. vidusskolas veiclākie autobraucēji E. Fainveics, A. Arharovs, S. Puškins, D. Seinkmans, I. Golubevs, A. Možajevs kopā ar apmācību instruktoru A. Burcevu (otrais no labās). J. SILICKA foto

Sabiedrības plaši izvērtējot alkoholisma un zūpības apkarošanas cīņā izdalās divi galvenie virzieni. Viens no tiem — pašreizējās plēģurošanas apkarošana, «sadzīves dzeršanas» tradīciju izskašana, bet otrs, un tas jāuzskata par nesalīdzināmi svarīgāku un arī grūtāku, — jaunās paaudzes vesela saprāta saglabāšana. Kāpēc par grūtāku? Tāpēc, ka pašreizējais alkoholisms mēs jau esam iemācījušies stipri ierobežot ar likumdošanu paredzēto līdzekļu pielietošanu, bet nesalīdzināmi svarīgāk ir jaunās paaudzes uzskatos un morālē izdarīt lūzumu, izveidot imunitāti pret pašreiz sabiedrības lielā daļā valdošo pārliecību, ka pietiek arī ar to, ka mēs paši neesam alkoholiķi. Vajag ieaudzināt jauniešos cīņas protestu pat pret šo līdzsastāvēšanu.

Rajona vispārīgā skolu iestādēs pretalkohola propagandā daudz jau ir padarīts. Gandrīz visās skolās notikušas vecāku sapulces, kurās tika pārrunāts temats «Vecāku personīgais piemērs un bērnu pretalkoholiskā audzināšana». Sajā sakarībā der atgādināt gan vecākiem, gan bērniem, cik asi pret zūpām uzstājis V. I. Leņins, kad viņu ielūdz uz svētkiem. Viņš pieklājīgi un kategoriski atteicās no vīna, teikdams: «Strādniekiem un zemniekiem jābūt nedzērīgiem, ja grib darīt galu tumsībai, nevižībai, badam, apspiestībai». Ne vienai vien mūsu rajonā dzīvojošai ģimenei ir pēdējais laiks izmainīt savu dzīvesveidu un neaizmīgotām acīm paskatīties uz sevi un uz bērniem.

Pretalkohola propagandā Niedru, Gaiņu astoņgadīgās skolas, Riebiņu vidusskolas ir sagatavojušas lekcijas tiklus skolēniem, vecākiem, savu kolhozu jauniešiem. Daudzās ģimenēs pie alkohola pierod jau bērniņā, tāpēc rodas nenovēršamas bažas

IEAUDZINĀT PROTESTA GARU

Atturība — dzīves norma

par šo vecāku bērnu nākotni. Individuālo pārrunu rezultātā tiek uzsvērtā personīgā parauga lielā nozīme bērnu un pusaudžu dzīves uztverē. Lielu audzināšanu darbu skolēnu un vecāku kolektīvos veikuši rajona ārsti: A. Kurilovičs, L. Kuzmina, R. Maskalāne, Vanagu astoņgadīgajā skolā — feldšere A. Stare, partijas rajona komitejas propagandas un aģitācijas nodaļas vadītājs A. Belavskis, juristi V. Jermolajevs, J. Svikliņš, S. Nauņmova, nepilngadīgo lietu inspektore E. Aksjonova un visi pārējie, kam nav vienaldzīga pretalkoholiskā audzināšana.

Arī paši skolēni parāda savu pozitīvo nostāju sabiedrības ļaunuma apkarošanā. Dravnieku astoņgadīgās skolas audzēkņi uzstājis Kirova kolhoza klubā ar montāžu «Tēt, nedzer!». Pretsparu alkoholismam spīgti ataino Līvānu 1. vidusskolas aģit-

brigāde tautasdziesmās, šīs skolas audzēkņi iesaistījušies atturības kluba «Gaisma» skolēnu sekcijā, sagatavojuši lekcijas par pusaudžu alkoholismu. 4. — 6. klašu skolēni piedalījās plakātu konkursā «Nē — smēķēšanai un dzeršanai!».

Ievērojamu darbu pretalkoholiskajā audzināšanā veic Preiļu 2., Līvānu 2. vidusskolās, Dravnieku, Jersikas, Vanagu, Niedru

tijās Ārdavas, Niedru, Galēnu, Dravnieku skolu audzēkņi. Pedagoģu iesāktais darbs vieš cerību, ka nākamajā paaudzē iedzīvosies ieaudzīnāt atziņu, ka atturība ir normāls dzīvesveids.

Izvērtot antialkoholisko darbību, vienlīdzīga enerģija jāatvēl arī veselīga dzīvesveida organizēšanai. Viens no atbilstošiem pasākumiem ir ikmēneša

astogadīgajās skolās. Skolēni regulāri izdod sienas avīzes par alkohola lietošanas un smēķēšanas kaitīgumu, Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi savākuši krievu tautas sakāmvārdus un parunas, kas trāpīgi ataino alkoholisma sekas. Gailīšu astoņgadīgajā skolā notika pēcpusdienas par nikoīna un alkohola kaitīgumu, ko sagatavoja skolotāja H. Mazure, Niedru astoņgadīgās skolas, Rudzātu vidusskolas bibliotēkās bija izstādīta literatūra pretalkohola propagandā. Daudzās rajona skolās: Silajāņu, Galēnu, Rudzētu, Preiļu, Līvānu un citās ir iekārtoti speciāli stūrīši, kuros izvietoti materiāli par atturīgu dzīvesveidu. Emocionāli uz pusaudžiem iedarbojas filmas «Uz bīstamās robežas» un no cikla «Slāpju spoģulis», kuras noska-

veselības un sporta dienas rajona skolās. Daudzviet šajās dienās notiek interesanti pasākumi, kuros kopā ar skolēniem piedalās viņu šefi, vecāki.

Ipaša vērtība jāvēlta tieši brīvā laika organizēšanai. Dažādos pulciņos skolā, jauno tehniku stacijā, pionieru namā ir iesaistīti 96,6 procenti skolēnu. Tomēr kopumā par brīvā laika lietderīgu aizpildīšanu vēl domāts maz. Kādus pasākumus jauniešiem varam rekomendēt vakara stundās? Kā varam palīdzēt pusaudžiem, ja viņš nevēlas vakarā uzturēties mājās, kur sarīkota «saviesīga» ledzeršana, bet aiz mājās sienām gaida tikai iela, uz kuras dīkdienīgi pavadīts laiks atkal var novest pie nelabvēlīga rezultāta. Tāpēc skolās

jāpaver visplašākās iespējas jaunradei.

Arpuskolas darbs ir ārkārtīgi svarīgs. Pēc pedagoģijas zinātnieku atzinumiem skolēnu darbos brīvā laikā grupē trejādi: paaugstināta aktivitāte, darbība, kas attīsta spējas, nodarbības, kurām ir jaunrades elementi (mūzika, sports, tehniskie pulciņi, kuros darbojamies skolnieki jūt sava darba aizvien kvalitatīvākus rezultātus), «tīrās» brīvais laiks, kurā tiek apmierinātas izziņas, emocionālās un fiziskās intereses, tāpēc arī audzēkņiem pastiprinās izziņas, emocionālā un fiziskā aktivitāte (televīzijas pārrādi un kino noskatīšanās); nodarbošanās, kas traucē personības attīstību pozitīvā virzienā (dīkdienīga laika pavadīšana, bezmērķīga uzjautrināšanās, azart spēles). Šī brīvā laika aizpildīšanas ievirzīšanā pareizā gultnē ļoti svarīgs ir ieinteresētības princips. Pasākums skolēnu interesē tikai tad, ja tās sagādā prieku un patīku, dod viņiem iespēju kolektīvi kaut ko skaistu un derīgu radīt, apliecināt sevi kā personību. Brīvā laika organizēšanā visefektīvākā ir stimulēšana, ierosināšana, bet nekādā gadījumā nav pieļaujama administrēšana vai piespiedšana. No teiktā izriet, ka darbā ar skolēniem jāiesaista interesanti un aizrautīgi cilvēki, tādi skolotāji, kuros ir pozitīva piemēra spēks.

V. LUBANE,
rajona tautas izglītības nodaļas metodiķe

SPORTS — SPORTS

Iespējas nav izsmeltas

Analizējot ziemas sporta sezonu, varam būt gandarīti, ka aizvadīto republikas lauku sporta spēļu pirmā posma sacensībās spējam pakāpties krietnu soli augstāk.

Republikas sporta spēļu nolikumā šogad akcentētas sacensības darba kolektīvos — posmos, brigādēs, nodalēs. Sporta spēļu uzvarētāju — rajonu noteiks, ņemot vērā arī masu pasākumu dalībnieku skaitu darba kolektīvos.

Republikas lauku sporta spēļu tiesnešu kolēģija apkopoja ziemas posma sacensību rezultātus. Masu sporta veidos mūsu rajons ierindojās 6. vietā, bet sporta meistarībā — 18. vietā.

Veiksmīgāk piedalījāmies dambretes sacensībās, kur rajona godu aizstāvēja Līvānu būvmaterialu un konstrukciju kombināta komanda: M. Kulakova, I. Visockis, J. Daugavietis, M. Kalniņš. Līvānu dambretisti rajona pūrā deva 25 punktus, un komanda mājup pārveda sudraba medaļas.

GDA ziemas daudzciņas sacensībās uz konkurenci ar citiem republikas lauku darba kolektīviem devās padomju saimniecības «Aglona» fizikolētīva biedri A. Tūls, V. Ceriņš, F. Pušnakovs, A. Pupics, A. Mežnieks, L. Daniļeviča. Sai spēku pārbaudei komandas bija pieteicis 21 lauku rajona fizikolētīvu kolektīvs. Kopvērtējumā Aglonas komanda izcīnīja 5. vietu, savācot 21 punktu. Jāatzīmē A. Tūla, V. Ceriņa, L. Daniļevičas individuālās veiksmes, — šie slēpotāji savās vecuma grupās izcīnīja otrās vietas.

Vienlaikus ar GDA ziemas daudzciņas sacensībām notika spēku pārbaude distanču slēpošanā. Pieteicās Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas komanda: A. Paulītis, V. Kalniņš, M. Treide, T. Vartmīnska. Slēpotāji savāca 15 punktus un 16 komandu konkurencē ierindojās 12. vietā, bet Līvānu stikla fabrikas novisa komanda savukārt 26 rajonu konkurencē, daļot vietas ar Liepājas un Valmieras rajoniem, ierindojās 13. — 15. vietā. 13. vietu un 14. punktu rajona pūrā deva Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta šahisti L. Filipovs, V. Oļeksens, V. Kapteine.

Analizējot sporta meistarības veidus, jāatzīmē, ka mūsu līdzdalības iespējas nebūt vēl nav izsmeltas. Atzinīgi var vērtēt Aglonas un Riebiņu vidusskolu jauno slēpotāju sniegumu jaunatnes meistersacīkstēs. Vienpadsmit rajonu konkurencē mūsu jaunieši kopvērtējumā izcīnīja 7. vietu, atstājot aiz sevis spēcīgos Alūksnes, Ogres, Daugavpils rajonus.

Jāatzīmē, ka rajonā tomēr samērā neliels to fizikolētīvu skaits, kuri var būt iekļauti un, protams, arī sekmīgi startēt sporta meistarības veidos: slēpošanā un biatlonā.

Jā, sporta meistarā kandidāta P. Trubača savākie 39 punkti ir samērā iespaidīgs rezultāts. Diemžēl viens nav karotājs... Un turpmāk mūsu izredzes startēt biatlonā jau ir krietni apšaubāmas.

Piedalīšanās republikas lauku sporta spēlēs iestāžu un uzņēmumu kolektīvi uzņēma ar lielu nopietnību. Gan Līvānu eksperimentālā biokīmiskā rūpnīca, gan stikla fabrika, eksperimentālais māju būves kombināts un padomju saimniecība «Aglona» savas komandas nodrošināja ar transporta līdzekļiem. Tas lielā mērā palīdzēja sekmīgāk aizvadīt lielo un masveidīgo ziemas sporta sezonu republikas sporta arenās.

V. ČAKULE,

BSB «Vārpa» rajona padomes priekšsēdētāja vietas izpildītāja

Kinoepopeja „Kauja par Maskavu“ Otrā filma „Taifūns“

Naktī uz 5. oktobri Valsts Aizsardzības komiteja pieņēma lēmumu par Maskavas aizstāvēšanu. No Leningradas frontes atsauca armijas ģenerāli Zukovu un nozīmēja par Rietumu frontes virspavēlnieku.

Līdz 15. oktobrim hitlerieši bija sagrābuši Kalugu, Kaļiņinu, Borovsku, Vereju. Apdraudētas bija Narofominska un Podoļska.

Tajās dienās Maskavas partijas komiteja mobilēja 5000 cilvēku. Sajormētie komunistu un strādnieku bataljoni tika apvienoti ar Maskavas 3., 4. un 5. strēlnieku divīziju. Darbībai ienaidnieka aizmugurē Maskavas rajonu komitejas atlasīja 1800 cilvēku. Starp tiem bija arī Zoja Kosmodemjanska.

Scenārija autors un režisors — J. Ozerovs.

Galvenajās lomās: J. Tripoļskis, M. Uljanovs, A. Goloborodjko, B. Freindlihs, I. Smeļova.

«Mosfilm», piedaloties ČSSR, VDR un VjSR kinematogrāfiem.

Filmu demonstrē kinoteātros «Ezerzeme» Preiļos un «Atpūta» Līvānos.

Informē kultūras un sporta kompleks

Kultūras un sporta pasākumi, kas veltīti 1. Maijam — Darbajaužu starptautiskās solidaritātes dienai un 9. Maijam — Uzvaras dienai Lielajā Tēvijas karā PREIĻOS

1. maijā plkst. 10.00 stafetes skrējieni Raiņa bulvārī, plkst. 11.00 — sacensības ritenbraukšanā bērniem, plkst. 14.00 rajona kultūras namā — skolēnu draudzības festivāls «Miers uzvar karu», solidaritātes loterija, politisko dziesmu koncerts.
8. maijā plkst. 22.00 komjauniešu un jauniešu lāpu gājiens.
9. maijā plkst. 10.00 mītiņš Preiļu Brāļu kapos, plkst. 11.00 — vokāli instrumentālā ansambļa «Jūrmala» koncerts.

LIVANOS
1. maijā plkst. 10.00 stafetes skrējieni.
7. maijā plkst. 19.00 svinīgs pasākums pilsetas kultūras namā.
8. maijā plkst. 17.00 un 20.00 ansambļa «Tip top» koncerts, piedalās Latvijas PSR Nopelniem bagātā skatuves māksliniece Margarita Vilcāne un Ojārs Grīnbergs.
9. maijā plkst. 11.00 gājiens un mītiņš Līvānu Brāļu kapos, plkst. 16.00 I. Larčenko ielas svētki.

KULTŪRAS PASĀKUMI MAIJĀ
8. — 15. maijs — Eiropas drošības un sadarbības nedēļa.
2. maijā plkst. 18.00 Tautu draudzības kon-

certs Preiļu rajona kultūras namā. Piedalās Lietuvas PSR, Igaunijas PSR, Baltkrievijas PSR un Leningradas kolektīvi.

3. maijā plkst. 16.00 rajona skolu audzēkņu koncerts.

8. maijā plkst. 16.00 Preiļu un Līvānu bērnu mūzikas skolu pārskata koncerts.

30. maijā plkst. 19.00 monoteātris «Cudaki». Uzstājas PSRS Tautas skatuves mākslinieks Boriss Batavins.

31. maijā — Bērniņas svētki.

SPORTA PASĀKUMI MAIJĀ
1., 2. un 3. maijā plkst. 11.00 republikas 39. skolu spartakiādes zonas sacensības futbolā Preiļu pilsētas stadionā.
8. maijā plkst. 14.00 skolu izlašu atlases sacensības vieglatlētikā.
8. maijā — pusaudžu sacensības «Zelta moped» Preiļu slidotavas laukumā.
9. maijā plkst. 11.00 BSB «Vārpa» A klases sacensības futbolā.
13. un 14. maijā plkst. 11.00 rajona skolu spartakiādes sacensības futbolā Preiļu stadionā.
15. un 18. maijā BSB «Darba rezervju» komandu sacensības motokrosā Jaunaglonā.
16. un 17. maijā rajona skolu sacensības tūrismā pie Dovoļes ezera.
17. un 18. maijā plkst. 16.00 BSB «Vārpa» rajona sacensības futbolā.
20. un 21. maijā rajona skolu sacensības GDA kompleksa daudzciņā.

JAUNAGLONAS 58. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA

izsludina audzēkņu uzņemšanu 1986. — 1987. mācību gadam šādās specialitātēs.

Plaša profila mehanizators; C kategorijas autovadītājs; pavārs; putnu fermu un fabriku operators.

Pieņem ar astoņgadīgo izglītību. Mācību ilgums 3 gadi.

3. klases traktorists mašīnists; mehanizētās slaukšanas operators (uzņem jauniešus un jauniešus); autoremontālsēdnieks darbam tehnisko apkopju stacijās;

B un C kategorijas autovadītājs (uzņem jauniešus no 17 gadu vecuma). Mācību ilgums 1 gads.

RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS SAGĀDES KANTORIS iepērk no iedzīvotājiem

RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBAS VALDE paziņo, ka kooperatīvs veikalš no-

B un C kategorijas autovadītājs. Pieņem 17 gadus un 8 mēnešus vecus jauniešus. Mācību ilgums 5 mēneši.

Mācību sākums 1. augustā un 1. janvārī.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā.

Iestājoties jāiesniedz šādi dokumenti:

iesniegums, autobiogrāfija, izglītības dokuments, izziņa par ģimenes sastāvu, 6 fotokartiņas 3,5x4,5 cm, dzimšanas apliecība vai pase, medicīniskā izziņa — forma Nr. 286.

Iesniegumus pieņem līdz 15. augustam. Mācību sākums 1. septembrī. Mācību laikā audzēkņi saņem bezmaksas uzturu, apģērbu, ir kopmītne. Sekmīgajiem audzēkņiem maksā stipendiju.

Skolā darbojas motosekcija, pulciņi un sporta sekcijas.

pārtikas kartupeļus. Cena — 25 kapeikas par kilogramu. Kartupeļus pieņem 1., 3., 4. noliktavā un visos sagādes punktos.

formē preču pārdošanu uz kredīta arī sestdienās no pulksten 10.00 līdz 15.00.

Jelgavas tekstilrūpniecības ražošanas apvienības «LATVIJAS LINI»

PROFESIONĀLI TEHNISKĀ SKOLA

izsludina audzēkņu uzņemšanu ar 8 — 10 klašu izglītību.

Uzņem šādās specialitātēs: **vērpējas, lenšu salicējas — priekšdziju tinējas — šķeterētājas.**

Audzēknes saņem stipendiju 40 — 45 rubļi (teicamnieces par 25 procentiem vairāk). Praktisko nodarbību laikā audzēknes saņem papildus vēl pilnu algu par saražoto produkciju.

Pēc skolas beigšanas vidējā darba alga ir 180 — 250 rubļu mēnesī atkarībā no izstrādes normas izpildes.

Uzņemšana skolā notiek bez iestāju eksāmeniem. Ir kopmītne.

Ar teicamām sekmēm beigušās audzēknes var turpināt mācības tehnikumā vai augstākajās mācību iestādēs.

Iestājoties skolā, jāiesniedz šādi dokumenti:

dzimšanas apliecība, pase, izglītības dokuments, medicīniskā izziņa (286. forma), dzīves vietas izziņa, 6 fotokartiņas (3x4 cm), raksturojums.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā.

Mācību sākums 1986. gada 1. septembrī.

Skolas adrese: 229600, Latvijas PSR, Jelgavā, Lapskalna ielā 18, tel. 23281.

Ārstē kiploks

Senākās zīnas par kiplokiem sa- glabājušās no neolīta laikmeta: atrasta apmēram 3000. gadā pirms mūsu ēras kīlkrastā rakstīta recepte, kurā minēts arī kiploks.

Kiploku profilaktiskajam un ārstnieciskajam īpašībām uzmanību pievērsa senatnes izcille ārsti Hipokrāts un Galēns. Līdz pagājušajam gadsimtam, kad Pastērs pirmoreiz ārstniecības praksē ieviesa vakcīnas, kiploks bija galvenais līdzeklis kunga un zarnu slimību ārstēšanai. Kiploki lietoti arī stomatoloģijā — franču ārsti tos devuši pacientiem, ja tiem iekaisušas smažanas.

Kiplokiem ir liela antibakteriāla iedarbība. Ja pakošā kiploka daiviņu, plecās minūtes visi mikroorganismi mutes dobumā aiziet bojā. Svaigi kiploki satur arī fermentus, vitamīnus. Tajos ir daudz vērtīgu mikroelementu. Kiploks ir organiskie savienojumi flavoni, kas pazemina arteriālo asinsspiedienu. Kiploku tinktūra samazina cukura daudzumu asinīs. Mūsdienīgu medicīnā kiploka izvilcumu lieto kunga un zarnu saslimšanu, hipertoniālas, aterosklerozes ārstēšanā. Kiploku preparātus nedrīkst lietot cilvēki, kam ir nieru slimības.

Redaktors V. PETROVS

TV Viļņa

29. APRĪLĪ, 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Ceļi. Mašīnas. Cilvēki. 10.00 — TV skolēniem. 10.30 — Koncertfilma. 11.10 — Dokumentālā filma. 11.40 — Mākslas filma «Smoks un Mazulis». 2. sērija. 13.00 un 18.00 — Zīnas. 18.10 — Stiprie, drošie, veiklie. 18.55 — Zīnas. 19.00 — «Argumenti». 19.30 — Koncerts. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma.

30. APRĪLĪ, 9.00 — «Panorāma». 9.35 — Dokumentālā filma. 10.00 — TV skolēniem. 10.30 — Koncerts. 11.20 — «Argumenti». 11.50 — Mākslas filma «Smoks un Mazulis». 3. sērija. 13.05 un 18.00 — Zīnas. 19.10 — Daba un mēs. 19.40 — Dokumentālā filma. 20.00 — «Panorāma». 20.30 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 21.40 — Mākslas filma.

1. MAIJĀ, 9.00 — «Panorāma». 9.35 — PSRS tautu dejas. 9.50 — Darbajaužu starptautiskās solidaritātes dienai — 1. Maijam — veltītā pārraide. 11.50 — Mākslinieciskās pasākumu dalībnieku koncerts. 12.30 — Mākslas filma «Viesis no nākamības». 1. sērija. 13.35 — Kinocelojums pa Maskavu. 14.15 — Uzstājas bērnu mākslinieciskās pasākumu kolektīvi. 15.25 — Dokumentālā filma. 16.15 — Atzīmēt 1. Maija simtgadi. 16.45 — Koncerts. 17.30 — Zīnas. 17.40 — Literārs vakars. 19.10 — Zīnas. 19.15 — Mākslas meistarību koncerts. 20.00 — «Panorāma». 20.45 — «Labu nakti, mazuli!». 21.00 — «Laiks». 22.00 — Lietuvas TV izrāde.

FR. ROZIŅA MALTAS

SOVHOZTEHNIKUMS

uzņem audzēkņus mācībām **zootehnikas, lauksaimniecības mehanizē**

jas, lauksaimniecības un civilās ceļniecības specialitātēs.

Tehnikumu beigušie iegūst zootehniķa, tehniķa mehāniķa vai tehniķa celtnieka kvalifikāciju ar tiesībām iestāties augstskolā.

Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Pirmajosursos uzņem jauniešus un jauniešas ar astoņgadīgās skolas izglītību, bet otrajosursos — ar vidusskolas izglītību.

Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju. Tehnikumā ir kopmītne un ēdnīca.

Visās specialitātēs uzņem tehnikumā bez iestājekāmeniem.

Dokumentus pieņem līdz 5. jūlijam.

Iestājoties jāiesniedz šādi dokumenti:

iesniegums, dokuments par izglītību (oriģināls), izziņa par veselības stāvokli (086. y veidlapa).

5 fotokartiņas (3x4 cm), izraksts no darba grāmatīņas, norīkojums audzēkņiem, kurus komandē saimniecība.

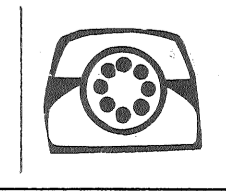
Satiksmē ar autobusu Rēzekne — Ismeri — Glužņeva — Malta vai Rēzekne — Vertukšņa — Maltas sovhoztehnikums.

Adrese: Rēzeknes rajons, p. n. Lūznava, Fr. Roziņa Maltas sovhoztehnikums, pasta indekss 228113.

Telefons: Lūznava 314, 481, 490.

Administrācija

Laikraksts «Lenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val. «Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1. TĀLRUNI: redaktoram — 22059, redaktora vietnieci izdevumam krievu valodā — atbildīgajam sekretāram — 22154, redaktora vietniekam, lauksaimniecības un partijas dzīves nodalījam — 21996, rūpniecības un celtniecības nodaļai — 21759, vēstulju, sabiedrisko organizāciju un skolu dzīves nodaļai — 22203, informācijas nodaļai — 21769, fotokorespondentam — 21985, grāmatvedībai, uzzīnām par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 452 eks. (latv. val. 9701 eks., krievu val. 3751 eks.). Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400. Daugavpils, Valkas ielā 1. Indekss 68169. 1. nos. iespiedokšne. Ofsetiespiedums. Pasa. 537.